

Tarveharkintaisen määrärahan myöntäminen vuodelle 2026

Yhteinen kirkkoneuvosto 09.04.2026 § 125
87/02.03.00/2025

Esittelijä Vs. seurakuntayhtymän johtaja Forsén Stefan

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

- 1) merkitä tiedoksi kirkkoherrainkokouksen ja johtajiston valmistelun.
- 2) käydä osaltaan keskustelun tarveharkintaisen määrärahan jaosta.
- 3) myöntää projektirahoitusta seurakuntien yhteiskehittämiseen osoitetusta tarveharkintaisesta määrärahasta yhteensä 150 000 euroa selostusosassa esitetyllä tavalla.

Käsittely

Vs. seurakuntayhtymän johtaja Forsén selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin neljä puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Työnjaon keskeisiä linjauksia koskevassa päätöksessä (YKN 3.4.2025) tarveharkintainen määräraha kohdennettiin ja siihen liittyvät toimivaltasuhteet määriteltiin uudella tavalla. Päätöksen mukaan tarveharkintainen määräraha ja siihen liittyvät toimivaltuudet jakautuvat seuraavasti:

- Päätöskohta 30: hyväksyä tarveharkintaisen määrärahan 1,6 milj. euroa jakokäytäntöjen uudistamisen periaatelinjaukset:
 - a. kirkkoherrainkokous koordinoi seurakuntien ja ydinpalveluiden kehittämisen tarveharkintaisia määrärahoja 0,9 milj. euroa.
 - b. johtajisto koordinoi yhteisten palveluiden kehittämisen tarveharkintaisia määrärahoja 0,5 milj. euroa.
 - c. yhteinen kirkkoneuvosto päättää määrärahasta ennalta arvaamattomiin tarpeisiin 0,2 milj. euroa.

Vuoden 2025 aikana on luotu toimintamalli tarveharkintaisen määrärahan jakamiseen vuodesta 2026 eteenpäin. Toimintamalli seuraa YKN 3.4.2025 päätöstä tarveharkintaisen määrärahan ja siihen liittyvien toimivaltuuksien jakautumisesta. Tämä tarkoittaa sitä, että kirkkoherrainkokous koordinoi seurakuntien ja ydinpalveluiden kehittämiseen osoitettua tarveharkintaisen määrärahan osuutta (yht. 0,9 milj. euroa) ja johtajisto koordinoi yhteisten palveluiden kehittämiseen kohdennettua tarveharkintaisen määrärahan osuutta (yht. 0,5 milj. euroa).

Kehittämistyölle asetetuissa tavoitteissa painotettiin projektijohtamisen mallin muuttamista vaikuttavammaksi ja pitkäjänteisemmäksi ulkoisen arvioinnin ehdotusten pohjalta, mahdollisuutta toteuttaa pidempikestoisia (1–3 v.) ja tavoitteellisia projekteja, joiden tuloksia voidaan arvioida raporttien,

osavuositarkastusten ja toimintakertomusten kautta sekä velvoitetta suunnitella uuden toimintamallin jalkauttamisen toimenpiteet ja resursointi osana pysyvää rahoituskehystä projektiaavustuksen päättyessä. Lisäksi tavoitteena oli vaikuttavuustavoitteiden ja tarkempien avustuskriteerien käyttöönotto sekä projektiosaamisen vahvistaminen projektipäälliköiden ammattimaisuutta vahvistamalla ja osaamista kasvattamalla. Projekteilla tulee myös olla asiakas, niiden tulee syntyä tarpeesta ja aloite kehittämiseen tulee tulla sieltä missä on projektin omistajuus.

Tavoitteiden toteuttamisen ja onnistumisen seuraamiseen hyväksyttiin kriteerit ja painopisteet kirkkoherrainkokouksen ja johtajiston esityksestä (YKN 11.9.2025).

Hakeminen

Vuoden 2026 tarveharkintaisen määrärahan **toisen hakukierroksen** hakuilmoitus julkaistiin sinfossa 23.1.2026. Haku sulkeutui perjantaina 20.2.2026 klo 15.00. Määräaikaan mennessä saapui kaksi yli 20 000 euron projektihakemusta, jotka kummatkin ohjautuivat seurakunnallisen työn yhteiskeittämiseen. Tällä hakukierroksella ei tullut yhtään yhteisten palvelujen projektihakemusta.

Tämän lisäksi tuli myös kaksi alle 20 000 euron hakemusta. Näistä rahoituspäätöksen tekee yhteisen seurakuntatyön vs. johtaja Jussi Murtovuori hallintosäännön 4 luku 9 § mukaisesti.

Kahden yli 20 000 euron tarveharkintaisen määrärahan hakemuksen kohdalla hakeminen tapahtui täyttämällä projektin tiedot projektisalkkuun. Projektitoimisto auttoi hakemusten laatimisessa.

Kriteerit

Jotta tarveharkintaista määrärahaa voidaan myöntää, tulee projektin täyttää tarveharkintaiselle määrärahalle asetetut kriteerit (YKN 11.9.2025). Kriteerien tavoitteena on vahvistaa ja tarkentaa kehittämishankkeiden toteutusta siten, että hankkeita tehdään suunnitellusti ja niiden edistymistä seurataan. Kriteerit myös ohjaavat siihen, että projektihakemukset tehdään tasalaatuisesti eli niissä on tarvittavat tiedot täytettynä (esim. kaikissa hakemuksissa on mukana aikataulu, budjetti jne). Projektisalkun käyttö hakemusten laatimisen välineenä mahdollistaa sen, että hakemukset ovat keskenään samanlaisessa formaatissa, jolloin niiden keskinäinen vertailu on helpompaa.

Kriteerit listaavat kehittämishankkeiden teknisiä vaatimuksia: hankkeiden tulee olla A&O-hankkemallin mukaisesti laadittuja, strategianmukaisia sekä realistisia. Näiden lisäksi kriteereissä painotetaan vaikuttavuutta ja yhteistyötä – hankkeiden suunnittelua ja toteuttamista yhdessä muiden seurakuntien, yksiköiden tai yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kriteerit koostuvat neljästä osa-alueesta. Niiden kaikkien tulee olla kunnossa, jotta hankkeita voi saada tarveharkintaista määrärahaa. Osa-alueet ovat 1) Alfa & Omega -hankkeijohtamismallin ehdot ja liittyminen strategiaan, 2) hankkeen toteutus, 3) hankkeen mitattavat hyötytavoitteet sekä 4) kustannusseuranta ja riskienhallinta.

Painopisteet

Painopisteet ohjaavat hankkeiden sisällön ja strategisten tavoitteiden näkökulmasta. Painopisteet määritellään erikseen kullekin vuodelle.

Seurakuntien osalta kirkkoherrainkokous on linjannut painopisteet vuodelle 2026 seuraavasti:

Tarveharkintaisen määrärahan jakamisen seurakunnallisen työn yhteiskeittämisen painopisteet vuonna 2026 ovat monikulttuurisuuden

edistäminen erityisesti rasminvastaisuuden ja vieraskielisen työn näkökulmista sekä nuoret aikuiset syrjäytymisen ehkäisyn ja diakonisen lähestymistavan painotuksin. Näitä edistetään ylläpitämällä verkostoja ja yhteistyökumppanuuksia sekä vahvistamalla yhteiskunnassa nousevaa kiinnostusta kirkkoa kohtaan.

Vaikuttavuustavoitteet

Vaikuttavuuden mittaaminen on haasteellista missä tahansa organisaatiossa ja erityisen haastavaa se on projekteissa, joiden hyötytavoitteet eivät ole helposti numeerisesti mitattavia ("hyvinvointi lisääntyy", "hengellisyys vahvistuu"). Laajemmassa mittakaavassa projektikokonaisuuden vaikuttavuustavoitteita tarkastellaan Kirkko Helsingissä -strategian mittareihin liitetyillä vaikuttavuustavoitteilla ja seurannan mittareilla.

Kummatkin projektit olivat listanneet projektisalkussa projektinsa hyöty- ja tuotostavoitteet. Hyötytavoitteella mitataan projektin onnistumista **vaikutusten tasolla**: Onko tavoiteltu muutos toteutunut? Onko projekti tuottanut lisäarvoa? Onko vaikutus mitattavissa ja todennettavissa?

Käytännön tasolla hyötytavoitteet toimivat samalla myös projektin tuloksellisuustavoitteina.

Monivuotinen projektirahoitus

Yhteisen kirkkovaltuuston päätöksen (11.9.2025) mukaisesti vuodesta 2026 alkaen tarveharkintaista määrärahaa on mahdollista myöntää enintään kolme kalenterivuotta kestäville projekteille. Näille projekteille myönnetty rahoitus otetaan kokonaisuudessaan niiden käynnistymisvuoden tarveharkintaisesta määrärahasta. Projektin käynnistyessä päätetään projektin kestosta ja mahdollisesta monivuotisuudesta. Projektin käynnistyessä sille myönnetään kerralla kokonaismääräraha, joka kattaa koko sen toiminta-ajan.

Yhteen projektiin voi saada rahoitusta maksimissaan 80 000 € / vuosi enintään kolmen vuoden ajan ($3 \times 80\,000\text{ €} = 240\,000\text{ €}$).

Päätösehdotuksen perustelut

Kummatkin yli 20 000 euron projektihakemuksista täyttivät pääsääntöisesti tarveharkintaiselle määrärahalle asetetut kriteerit. Projektit sisälsivät yhteistyökumppanuuksia ja ne olivat strategianmukaisia. Seurakunnallisten kehittämisprojektien painopisteet oli huomioitu.

Projektihakemukset (projektikuvaukset) ovat liitteenä.

Rahoitettavaksi esitettävien projektien tiivistelmät

Hyvä kiertää renkailla

- Malmin seurakunta / Elina Perttilä
- Uusi projekti ajalle 2026 (projektin kesto 1 vuotta)
- **Tavoitteet:** Projektissa kehitetään uusi, ketterä ja kustannustehokas aluetyön malli palvelemaan erityisesti Helsingin lähiöseurakuntia. Vanhan, omiin kiinteisiin toimitiloihin nojautuvan mallin tilalle kehitetään projekti, jossa "kirkko" liikkuu renkailla.

Seurakunta liisaa itselleen täyssähköisen, 1+8 henkilölle rekisteröidyn "minibussin" vetokoukulla, joka mahdollistaa niin ihmisten kuin tavaroiden ketterän liikkumisen seurakunnan alueella ja sen ulkopuolellakin. Liikkuvan kirkon konseptin ympärille kehitetään kokonaispaketti palvelemaan alueidemme ihmisten tarpeita - luomaan rakenteita kohtaamisille ja ihmisten yhteen tulemiselle. Tällainen paketti voisi kevyimmillään sisältää vain auton, pöydän, muutamia tuoleja ja ison kahviterrassin. Tarpeen mukaan pakettiin voi lisätä myös telttakatoksen, soppatykin tai jopa seurakuntamme oman käärysaunan. Auton sisätilat mahdollistavat myös kahdenkeskiset keskustelut.

Perustelut: Kuvattu aluetyömalli mahdollistaa säännöllisen alueellisen läsnäolon toteutumisen laadukkaasti seurakunnan eri alueilla ja tarjoaa helposti monistettavan mallin niille helsinkiläisille lähiseurakunnille ja rovastikunnille, jotka tunnistavat vastaavia haasteita aluetyössään.

- 0,75 htv (projektityöntekijä)
- Haettu summa: 50 000 €
- Rahoitusehdotus: 50 000 €
- Perustelut: Kokeilu, jossa vahvistetaan aluetyötä tilanteessa, jossa tiloista on jouduttu luopumaan. Rahoitusta etsitään toiminnan käynnistämiseen ja toimintamallin kehittämiseen sen alkuvaiheessa.

Kehittämishanke kiinankielisen toisen sukupolven toiminnan kehittämiseen

- Kallion seurakunta / Riikka Reina
- Jatko-ohjelma ajalle 2026-27, ohjelma alkoi vuonna 2025 ja hakee nyt kahta lisävuotta (ohjelman kesto yhteensä 1+2 vuotta)
- **Tavoitteet:** Hankkeen tavoitteena on kehittää ja vakiinnuttaa kiinankielisen seurakunnan toisen sukupolven (12–30-vuotiaat) seurakuntatyötä pääkaupunkiseudulla. Ohjelma tukee nuorten ja nuorten aikuisten hengellistä kasvua, osallisuutta ja vastuunkantoa seurakunnassa sekä vahvistaa heidän kristillistä ja kulttuurista identiteettiään. Tavoitteena on luoda pysyvä toimintamalli, jonka avulla työ voi jatkua itsenäisesti ohjelmajärjestelmän jälkeen. Vuoden 2025 kokemuksen pohjalta laajennamme hankkeen enemmän nuorille.

Perustelut: Kiinankielinen seurakuntatyö pääkaupunkiseudulla vastaa todelliseen ja kasvavaan tarpeeseen. Se tavoittaa erityisesti toisen sukupolven maahanmuuttajataustaiset nuoret ja nuoret aikuiset, jotka etsivät paikkaansa suomalaisessa yhteiskunnassa ja kirkossa. Ohjelma on strategisesti, hengellisesti ja sosiaalisesti merkittävä. Se tukee kirkon missiota, edistää osallisuutta, vuorovaikutusta, kotoutumista ja yhteistyötä sekä vastaa todelliseen tarpeeseen.

- Tarveharkintaisella määrärahalta ei rahoiteta palkkakuluja (budjetoidaan muualta)
- Haettu summa: 100 000 €
- Rahoitusehdotus: 100 000 €
- Perustelut: Kahden vuoden jatko-ohjelma vuonna 2025 alkaneelle ohjelmalle (yht. 3 vuotta). Ohjelma on käynnissä ja sen tavoitavuus on hyvä. Ohjelmajärjestelmä yhteensä kolmelle vuodelle: 48 000 € + 100 000 € = 148 000 €.

Esitys määrärahan jakamisesta

Seurakunnallisen työn kehittäminen (900 000 €)

Tarveharkintaista määrärahaa oli jaossa seurakunnalliseen yhteiskehittelyyn vuodelle 2026 yhteensä 900 000 €, josta ensimmäisellä hakukierroksella jaettiin 655 000 € seurakuntien kehittämisprojekteille. Nyt käsittelyssä olevalle kevään 2026 toiselle hakukierrokselle jäi siis 245 000 € jaettavaksi.

Aiemmin päätetyn prosessin mukaisesti seurakuntien hakemukset käsiteltiin ensin kirkkoherrainkokouksen valmisteluvaliokunnassa (17.3.2026), jossa tehty esitys tuotiin kirkkoherrainkokouksen käsiteltäväksi 7.4.2026. Lopullisen rahoituspäätöksen tekee yhteinen kirkkoneuvosto kirkkoherrainkokouksen esityksestä.

Kokouskäsittelyissä tarkasteltiin sitä, että kehittämishankkeet nousevat helsinkiläisten ja seurakuntien tarpeesta sekä ovat projekteille asetettujen kriteereiden ja painopisteiden mukaisia.

Esityksessä on otettu huomioon projekteille yhdessä määritetyt kriteerit, painopisteet, projektin sisällön kokonaisuus sekä jaettavan rahan riittävyys. Kirkkoherrainkokouksen esitys rahoitettavista projekteista perusteluineen on esitetty liitteessä 3.

Rahoitettavaksi esitettävien projektien yhteissumma on 150 000 €.

Aikataulu

Projektirahoituksen hakuaika oli 23.1.-20.2.2026. Kirkkoherrainkokous käsitteli asiaa 7.4.2026. Tämän jälkeen esitykset viedään yhteiseen kirkkoneuvostoon 9.4.2026.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Vaikutukset lapsiin ja nuoriin: Toteutuessaan projekteilla voi olla myönteisiä vaikutuksia lapsiin ja nuoriin.

Talous-, henkilöstö- ja ympäristövaikutukset: Päätöksen talousvaikutukset on huomioitu seurakuntayhtymän vuoden 2026 talousarviopäätöksissä. Tarveharkintaisella määrärahalla rahoitetaan seurakuntien ja yhteisten palvelujen projekteja, joilla on talous- ja henkilöstövaikutuksia. Päätöksellä voi olla välillisiä vaikutuksia myös ympäristöön.

Vaikutukset Helsingin seurakuntayhtymään: Määrärahaesityksen piirissä olevilla projekteilla saadaan edistettyä Kirkko Helsingissä -strategian toteuttamista. Tarveharkintaisella määrärahalla on myönteisiä vaikutuksia Helsingin seurakuntien ja Yhteisten palveluiden työn tekemisen edellytyksiin, kunhan kehittämistyön tavoitteista pidetään kiinni.

Toimivallan perusteet

Hallintosäännön 4 luvun 7 §

Hallintosäännön 4 luvun 8 § kohta 23

Lisätiedot

Seurakuntayhtymän vs. johtaja Stefan Forsén, stefan.forsen@evl.fi
Kehittämistyön asiantuntija Kristiina Vähäkangas, kristiina.vahakangas@evl.fi

Jakelu

Rahoitusta hakeneet